

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Aktivitetskrav inom försörjningsstödet - för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29)

Er beteckning: S2024/02055

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen Västernorrland (hädanefter Länsstyrelsen) ser positivt på förslaget syfte att ge individen ytterligare stöd för att närma sig arbetsmarknaden. Det skulle i praktiken kunna vara betydelsefullt för den del av målgruppen som omfattas av länsstyrelsens integrationsuppdrag och som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Samtidigt instämmer Länsstyrelsen i utredningens bedömning att det finns utmaningar och risker kopplat till förslaget, särskilt utifrån att det inte löser grundutmaningen med långtidsarbetslösa och andra som står långt från arbetsmarknaden.

Är intentionen att arbetsmarknadspolitiken ska vara nationell och ett statligt ansvar är det motsägelsefullt att i förordning skriva in något som av utredningen själv beskrivs som en "systematisk ad hoc-lösning". Möjliga alternativ skulle kunna vara att antingen samla insatserna till Arbetsförmedlingen eller inleda med en försöksverksamhet som senare kan utvärderas innan permanent implementering.

Att aktivitetskravet ska utgöra ett komplement till andra insatser kan bli en utmaning i samverkan mellan stat och kommun. Risk finns att Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunerna kan komma att göra olika bedömningar av individerna.

Kommunerna i Västernorrland har under längre tid signalerat om utmaningar kopplat till samverkan med Arbetsförmedlingen. Ofta

belyser kommunerna även brister i Arbetsförmedlingens tillgänglighet, som ett resultat av att lokal närvaro ersatts med digitala kontaktvägar, vilket inte adresserar målgruppens behov i tillräcklig utsträckning. Likaså upplever kommunerna myndighetens organisering som utmanande då processer kring individer ofta avbryts, vilket påverkar möjligheten till individanpassade lösningar negativt.

Vidare belyser Länsstyrelsen risken att den föreslagna sysselsättningen inte blir meningsfull för individen. Det kommer bli utmanande, framförallt för mindre kommuner, att tillhandahålla meningsfulla aktiviteter, praktikplatser och utbildningar som är anpassade efter individuella behov i målgruppen. Länsstyrelsen föreslår att kommunerna bör kunna nyttja andra pågående aktiviteter som tillhandahålls av andra organisationer och som faller inom ramen för aktivitetskravets syfte, bland annat integrationsfrämjande insatser.

Länsstyrelsen motsätter sig förslaget om att aktivitetskravet ska anpassas till i den utsträckning kommunen kan erbjuda barnomsorg. I det fall förslaget genomförs förordar Länsstyrelsen att de föräldrar som åläggs ett aktivitetskrav erbjuds barnomsorg under motsvarande tid. Det skulle ge kvinnor och män likvärdiga möjligheter att delta, oavsett bostadsort.

Slutligen efterfrågar Länsstyrelsen en analys av hur förslagen i promemorian förhåller sig till andra förslag som nyligen remitterats, utreds eller föreslås utredas för att relevanta omständigheter och möjliga effekter av enskilda förslag inte ska förbises. Exempelvis kan förslagen i *Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare* (SOU 2025:15) och *Kommittén om kvalificering till socialförsäkringen och ekonomiskt bistånd* (S 2023:12) påverka förslagen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med integrationsutvecklare Hanna Norberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström och integrationsutvecklare Linnéa Lagergren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.